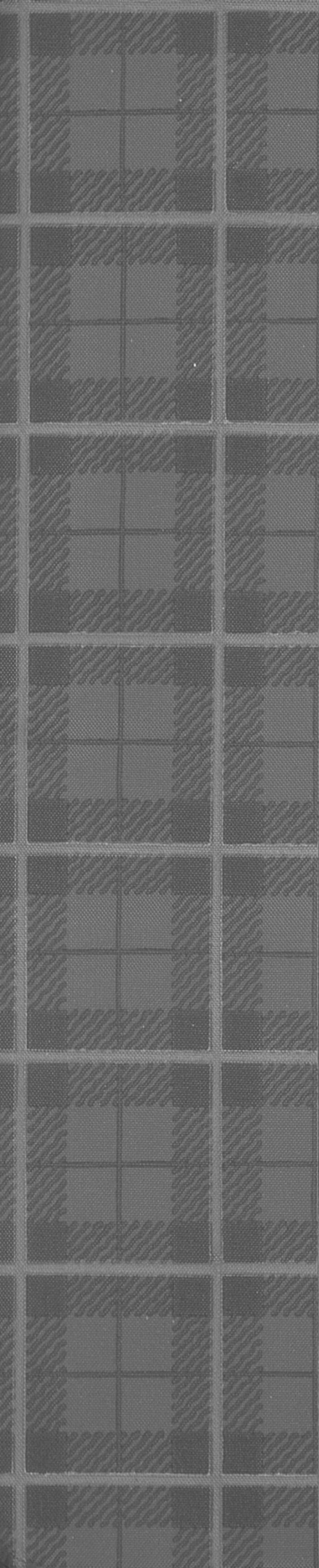

6

SANIVIN

Marie - Angèle Duval

Traou - an - dour
ar C'hozh - Varc'had
A an H.

E Siouldez an noz ...

Dre garantez vit
pra Breizh hag he yezh kaer

An Uhelvarr "Doug-eurvad" (1)

I.
An uhelvarr ebarzh Bro-C'hall.
Amzer gozh an Drouizhed gwechall.
Gant ur falz aour rife troc'hed.
War falennou gweun dastumet.

II
Dumân n'eus ket a filzier aour;
Dichonket vez n'tokadou padur
gant Fanchig, pignet d'ho c'herc'h
D'ho c'hinzig evel "doug-eurvad".

III
Bouez ur fiseleñn a diskenn
An tokad d'in barzh ma barleñn,
gant doañ da vevañ e zeliou
Ha distiñ e berlezennoù.

IV
Ha dao breman d'un tokad all.
- Oc'holla vat!.. ar wenn a vrall?
- Ya, Fanchig. Diwall da gouezhan
- O! Bet dinet h! Me zo r'part skañ

(1) eost an uhelvarr et Thau an-dou
gant ar berchennezh hag ur mousig. 2

V

Ha neuze ya Fanchig en hent
 Gant e vokedou a bep ment
 War ur varzh hir dreuz e finiskour
 E giz d'un "Douger dour chinnois".

VI

ya Fanch hast buhan mont en Kêr,
 Hoz an Medelez so emberr.
 Hag an Itronzed te oar?
 E zo c'hortoz ho uhelvarr.

VII

Bet ez eo mat e dammig tro:
 Bet n'eus gwerz-butan, madigo.
 N'eur retron seder ha lavuen
 E kan din un tamm Houeleun

VIII

E'n Itronzed i meañ oa stad
 Pedet on d'ho tregarekaat
 Hemet na deus ket bet ho gwalc'h
 N'am boa na hanter na trawalc'h

IX

Hag ar Mabig Jesus? Fanchig
 Bet ac'h eus sonj eus e grawig?
 O ya! vel just an tamm Haerân

am boa dibabet evit~~kan~~an!...

A. Duval

ar c'hozh varc'had

Nedeleg 1960

— Ar bokedou goañv —

War don : An Hini gozh

I

Bleunioù 'r maezioù vez kuntuilhet
'Pad an hañv gant an "douristed"
'n' hon farkou. n' hon frajou
Dastumout bokedou.

II

Diomp breman, bugale 'r maezioù,
Tenzor Kervinus hon c'hoajoù;
Ar bokedou goañv
So, sur mat, ar c'haëran.

III

Delioù glas. Stlaer. delioù glas-du.
Gant perlezh gwenn, gant perlezh rus:
Gargel hag uhelvarr
Ra bokedou dispar.

IV

Raden bihan glas liestroad
Pe radenn d'br, spone ouz o zroad
N'ur goevrenn lugernus
Ra ur fudad marzhus

V

Ar boned. Kornek, pe skav gwarac'h
Daou hanb flizus, me lâr d'ac'h!
Gant ~~la~~ freuz ruiz fentus
Ra z. boket d'ac'h.

VI

Delion derv. gwen, delion fô-pat
Stourmet gant eus avel. gud.
N'ur pod friaf-Kemper.
A ra boketou kaer,

VII

Rask, fregon, gougel, bug, beuz-bleiz!
Red hanb n'eus ta. barzh e Breizh?
Ar boket hoant damzu.
Gant boullouigon ruiz.

VIII

Bleuniere melen hon Lann Kraket
A ra ur boket alavret.
Ur gwir voked breizhad!
A Karget a c'hovez. vat.

IX

Gant delion gargel hag illio
Ni ra ivez garlantezion
Traou hoant a zo e. leiz!
Kuzhet e maezion Breizh.

^x
D' Isten Maria. Rozera
ginnigomp ar boket Kaëra.
Vel merk a garantez
A gantan un tre...

A D. 1-1961
Graet it merc'hedigon skol gristen
Tregrom. da gantan gant fel a voked

En Koün -eus va zad

1861 - 1961

Hiziv ez eus Kant vloaz!

Du-hont e bro Tontedeg,
Damdest da Zismantou
ar c'hastell Kreñv brudet,
e Herig Runambers;
e ti daou bried yaouank;
E c'hānas ur mabig.

(ar mab-henñ),
Hag e voe anvet Erwan.

Erwan 'vel e dad Kozh.

Hag evel Sant bras bro Dreger.

- Va zad oa ar mabig-se!
ar mabig daoulagad glas-gwer.

- C'houec'h breur a zeuas war e-lerc'h
(Hef Kontan ar merc'hed).

Kreñv oa andon ar vuhez
e Kalon an daou bried!...

Triouezh vloaz oa Erwan
Pa varvas an tad
hag ar bihannan oa daou vloaz.
Chom reas da benn-menañ
Gant e vamm intañvez.
Ken voe savet ar vugale.
- Ha neuze e timezas -
gant merc'h e amereg -

Ha d'an spijon yaouank
e c'hanas ivez ur mab.
- Hag e voe anvet Charles -
evel e dad kozh.
- Na reas nemet tremen !...
gant tae gweun e vadeziant
e retornas d'an Nêw.
- Goude tennas ur verc'hig
Dezhi daoulagad glas :
Glas vel ar bleunien lin !...
(Hervez a lâre mamm)
hag ur pennad blev-melen
vel ed o terevin.

Maria o a bet anvet Maria. adela
Hag ar verc'hig. se o a fur.
ha hoant, ha seder, ha speredek.
Hag a o a Heol he c'herent
ha goanag o c'hozi.
- Sinazh!... Doue e doa bet aon
aon rife bet savtreh
Ur ine ken haer
gant kailhar ar bed.
Hag he galvas davethan
Pa devoa bet dek vloaz.

An daou bried glac'haret,
n. ho ziegezh goullou,
ha rent nemek lenwan.
Bruzinet o c'halon
ha Hollek o spi
o fizians er vuhez.

Ha Houlskoude! o burzud!
Andon ar vuhez a darzhas adane
ha d'an daou bried n'oajet
e c'hanas c'hoaz ur verc'hig.

disheñvel deus eben.
gant he blev gell. Kistin rouz
hag he dave lagad rouz - du : Me !...

Hag e voer anvet ar bugel :
- Angela, Mari-Anjela, -
evel he maerohes.
- Krestin rae, vel ur radeneun
ar vreizhadez vihan -
: Tiaer, amzent ha pennek
Met teneh he c'halon :
Un dra n' hellas morse gouz anv :
gwelet he mamm o oullan.
Teuzi rae he c'halon.

Hag a-benn ma oan savet
od n' vafet bras va zud
ha brevet gant al labour
ha trubuilhon ar vuhez.
- Hag e chomis gante
Pa devoa nemeton -
" Aberzet gamin va yaduantis ?"
Nit harpañ o c'hozi

N'am eus ket a geuz
- Ho sikouret am eus da vevan
gant va labour.
- Sederet un tamm o buhez
(gant va dibellañs),
- graet war o zro n'o c'hleved.
Kenderfet o zremenwan
Emaint bremañ e Klod Doue
Am eus an esperans.

Ha me renk derc'hel da vevan
Va-unanig!
Hag evit bevan; labourat tenn.
(ar pezh a zo marteze
bvidon ur rikour)
Ket din da chom da veuziñ
Em envarion.

Met va c'halon goullou
zo chomet fell toc'h ar.
Ha remed ebet n'edo Karet
Evit va farean.
Ken m'eus Karet va unan

Eul Louzou Kerrinus!
'zo bet vit va gouli
Ur balzam freallus:
"Gouzouenn ar Brezhonek."

O! met setu me c'hoaz o lemwân!

Hiziv ez eus Kant vloaz
E voa ganet va zad!

A. Duval

ar c'hoz-varc'had

ar 25 a viz here 1961

Boud.

Selon Kentoc'h a ran
An traou eget an dud.
« Trouz : An tan o c'houezhain,
Ar c'harz o tifroikain
Dindan an avel yud,
Dour ar stêr o ruilhal
Hag ar skuez o krozal.
A dreuz o Boudmaglev
O tout vel un Heklev
Eus don ar c'hantvedou
Mouezhion va hendadon.

A. D.

3 - du - 1961.

Ecoute plus souvent
Les choses que les êtres.
La voit du feu s'entend.
Ecoute la voit de l'eau.
Ecoute dans le vent.
Le buisson en sanglot;
C'est le souffle des ancêtres...

Birago Dioko

— Kenavo —

D'ur gamalader

I

Ni oa ganet kichen-ha kichen:
Unan a bep tu d'ar rivier.
Me n'ur menaj ha te n'ur vilin,
bis) Tal ar front-Hozh war al Leger.

II

Gwechall du-hont e bro Tonkedeg
Hon zadou oa Hamaladon,
Ganet e oant er memes Kontre
bis) Ha damdest d'ar memes n'adon.

III

Abred plije din mont d'ez gwelet.
Va dornig Hrog e dorn va zad.
Ha me'm life un tamm joan-spered
bis) Pa deve'r mare d'ez Heutaat.

IV

Plizout re din loened ar vilin:
Ar c'hi Piram, ar vuoc'h Maier,
Ar durzunell-gane Hen lizhin.
bis) Ha "Blon" Hozh: ar marc'h porteer.

V
Pa camp brasoc'h - tresk tromerien
Nimp a garze, d'an davulamm-ruz
Dre weho/en ar besteterien.
bis) Da glask Kistin luz ha babu.

VI
Goude : merc'hed yaouank assembl
Ni ye hon diou d'ar pardonier :
Pardon Krist ha pardon Sant. Karel
bis) Hag ar farrouzior tro-war-dro.

VII
Bremen heuilhi ur fried Karel
Da c'houmud bara r-mae ar vro
Ha me chomo lec'h ma z, on ganet
bis) Henvel eus ur vrezenn dero

VIII
Kenavo 'ta Kamaladezig!
Ha digas din eus da gelou.
bis) Kenavo : Francis, Albertinig!
Kenavo ho tavu ! Kenavo !...

War un ton dans a
Vro Lanuon.
ar 15 a viz du 1961.

A. D.

— Koun —

« Sonnet am eus ennout hiriv :

Peogwir emañ da ouel : Sivil !...

Ur gouel a lides e Neñv pell - 30. adan

Diskrac ma oas bet e kreiz da yaouankiz

Gant ur c'hlenved dibardon !...

- Mam eus ket da antkounac'h

Te va c'hamat^{eneille}ader ^{pas}k - Kentan !...

Ha va c'hamat^{recoqner}ader plac'h yaouank.

- Neubent a dra a chom koulstoude gan

Em testeni eus hor c'harantez :

Ur skendeun dislivet

Hag ar blantennig lireu - gwen

Az proa roet din en Kuzh

Eus liorz^{bleun}h da dud

- Nebeudik he deus bleuniet ar blantenn

He emañ en aer - eneb !.

Met na'm eus bisthoazh Kredet

Kemman dezhi a lec'h

Betegout vije bet marvet

Ha na chomfe mui netra ganiñ - me

Eus ar pezh a oa bet dit. »

22 - du - 1961

AD

— Skub. deliou —

- Krog int da nem ziviskañ:
ar gwez-dew,
Emaint o vont da goustket.
— Stumm skizh a devoa
ur pennad - so
ha morlivet ho dremmou.
Bremen wiskont ho mentell neiz;
(an iliaer glas paket endro d. ho c'hoer)
— Tadlet deus ho dilhad a - stlabez
En-dro dezho,
Na reont Ken a fed outo.
Rak lakaat deus ober reu-nevez
A-benn ma dikeunint adarre
En nevez-amzer.
— An dew-gwenn, avat'm. eus aon
'zo gwall divi!...
Manet int koustket.
Dilhad a-tout!.....

A D

1-12-01.

Deiz gouel Sant E-ler.

— Dienes —

C'hwezhet en deus an ardel bras
E-pad tri deiz.
Tarnijet eo an deliou Kraz
a bep Koster.
Hirvoudet deus ar gwerz tilh bras
Ha n'ez ha deiz!...
Ough o c'hleuet am boa siwazh
anken em c'hreiz...
O c'hân divezhân deus Kanet
Barnet d'ar marv!
Troc'het 'vezint 'greiz o yec'hed:
Tonkladur garv...
Barnet d'ar marv; vel un trubard!
Petra deus graet?
Hebeut a dronk ha Kalz a vad:
'Vel se 'man 'r bed!
« Un daolen goant oa o begou
War an dremmvel
Hag un dudi oa o boubou
Hag o bransell.
Disheolîn rent va leur en hân
Gant o deliou

Ha goudrin - pad ar goañv
Va zoennou →

- Disapran 'r park gant o gwirizion
Rent un nebeut.

Ha skort vije an trevadon.

Ebarzh 'n'o skeud.

- Petra 'zo Kozh neuze d'o marv?

- Va dienez!...

Rak bezan paour ne deo ket brav
En gwirionez.

- Krakvân râñ lec'h m'on gant.

Gant Kalz a boan:

Krapennou sonn, douar skilhed
Gounid bihan.

- Fraeñ da gaout, ~~raet~~ arc'hantîn

Ha ~~raet~~ klask gwerz

Da gement c'hellan diuerin,

Mag a aberzh!...

Raet din dresan va c'houmanant,

Va lofeis Kozh.

Pe lezel da vont en dismantr

Tra va Zud-Kozh.

-Hag evit sikour deus ar reuz

EO ~~raet~~ gwerzân

ar gwez tilh bras; n'eo ket heñ Keñz
Met vel-se: m'ân....

Ha va zrubuilh n'eo ket, sinwazh
Echu ganiñ.

Pa welo "Keñz" ar c'hleñm noazh:

Petra gleviñ?

Lavarout rai, diñ, ar familh:

— T'ant. Anjela!

Petra c'h eus graet eus ho Kwez tilh?

O! memes tra!

Ur "salon d'été" oa ho pwez

'A kend ar gwez kaer!...

— Eus va diouer, na revont forzh!

Haq en aner

Diskouezin dezho 'n toennou.

Adgraet a-bezh...

Rak hini, ne ho gomprened

Va zamm buhez!

Anjela Duval

15. 1. 1962.

Ar c'hozh Varc'had.

— Priedou —

Ar bed a zo bihan bihan
Va bihanig.
An dud-veur ivez
zo gwell rhan.
Va Doue ! pebezh tudou !
Pebezh tudigou !
Met va c'harantez zo divent-
Va c'haezig.
Ha va c'halon ken ec'hon
Ma seblant din bras pep tra
En da gichen...
Me zo ken.

13 - 2 - 62 -
Conjugale

Le monde est si petit — Mon petit.
Les grands hommes aussi — Sont bien petits
Mon Dieu ! quels hommes — Quels petits hommes.
Mais mon amour est immense — Ma chérie
Et mon cœur si vaste
Que tout me semble grand — Pres de toi...
Même moi.

Bernard Cazelles

— an dibab —

Da gentañ, eus ar vourden,
Ar sistr gwellañ den, rmaez.
War c'hoare saw ar c'hoareven.
War ur bodezad laezh,
Hor faltazion Koantan,
Eus grignol hon envor.
A dap, ar peuliesañ,
Da gentañ tull an nor.

— Trivliad —

Lavet am eus va c'heir,
Da ehanñ.

Hag ez eo faret va sellou
War un dra bennak, aze,
En tu-all d'ar savenn:

Traouigoù o heññ
Gant an avel.

E fiññ ouz un orjalenn;
Traoù bihan skañv, skañv,

Traouigoù gwenn, ha roz:
Ur c'honéz bihan o sec'hañ
Ur c'honéz lienoù babig...

— Hag un dra bennak a dremen
Em c'halon daskrenus.

— Ha bremañ, stouet adarre
War va labour,

Eo mouest va malvennoù....

Me: ar Plac'h yaouank Kozh!

Angela

Deiz fardon St Erwan 62.

— An delivri Kentan —

Disul edo c'hoazh locuet
Ha noazh o skourroni,
Ar regennad gwez fupli
Hir-hir ha moan-moan,
Wa vevenn ar prad,
Oc'h arvestin ouzh o stend,
En dour du al Leger.
— Hiziv o deus cheñchet liv;
N'edint na roz, na melen,
Na ken nebeud liv gwer.
Un arliv eo (anavezet hepken
gant al Livour-Meur)
: Tener, blizidik ha bresk,
'Vel ~~ar~~ menez o tiwan
En spered ur bugel.

A. D.

20 mae 1962

E-tal ar Pont-Kozh.

— AR SWILH - RADENN —

Deiz kentan a viz Mezheven,
Put an avel, ha lemm, ha yen
Antronoz vintin voe rêv gwenn.
(Aman lavaromp swilh-radenn).

Pebezh glac'har war an draonienn.
Lec'h m'eo tremenet ar wagenn !
Ha mont 'ra vel ar wagenn.
'N eur rostañ 'n traou bep ma tremen.

'N avalou-douar erru kaer ;
Ar bleunv avalou 'n o spländer ;
'Radenn nevez 'n damvez-gouzil ;
Rostet int Holl vel war ur c'hruilh.

Hag ar c'hrañn-poullig, va Doue !
Pa velo se ar rugale
— Vit ar bloaz, emez, vo krañn —
Swilhet eo ar breñsac'h krec'h-trañ.

Trubuilh war du-bruilh da Fanch Kouer
O va Doue ! Pebezh micher ! ...
Koll a bep tu. — M'eo ket hep mar
Eo ken dilezet an Douar 26

— ROSA CANINA —

War benn ar c'hleuz, us d'an toull kar
Ez eus ur blantennig dispar.
- Bemdez tremenân rez dezhi.
Ha bemdez rañ ur sell outi:
Ned eo Inemet ur Rozenn-gi...

Un drezenn-am-groaz en he blein
Etonnez ar sfern, war lein ar c'hleuz
- Nag eo e spar e-tonnez ar strouezh!
Ha blizidik!... Va Rozenn-Houez
Go gwisket vel ur Rouanez...

« Kurunenn aour ha broz seiz roz.
Diamantet gant ar gliz-noz.
O lintrañ en Heol Beurel.
Hogozik ken Hoant hag un ael 77
- Siwazh eo Kened berr-badel...

Un deiz hefken chom pep rozenn
Digor he dremm d'ar sklerijenon,
~~Ha~~ Heol a domm he c'halonenn,

Flouret vez gant ar valafenn
Ha brouder gant ar wenañenn.

- Ha benn ma vo an holl Kuzhet
He broz seiz roz a vo gweñvet
Hag he c'hubunenn dour teuzet;
Echu vo d'ar Rozen. angrwañ ...
- Met un all digor arc'hwazh -

Gouere 1962.

— HIRNEZH —

Fronn treantus, fronn mezevellus
Ar radenn nevez-droc'h et.
'N eur hilligan va fronellou.
'Zo aet betek va empeun.
— Ha setu me krog da hunvreal.
Da rambreal... Va spered o Kantreal
Dre wenodennoù an enor. —

War va brec'h falz ha forc'hell,
Em dorn ur radennenn,
Mistr ha skañv 'vel un dantelegenn,
War vord ar park ec'h azezan
(Ur momec da ehanan)
E brizheol ar gwez kistin.
— Ha breman e tremen dirazon,
Evel war ur skramm trellus,
Va yavruantiz aet e-biou...
Ha gant hirnezh e sonjan
En amzer dremenet
Ha zeio ken en-dro.
Eman distkar amzer va buhez !

- A ! Badenenn gell-avour !
Arouez an donar Kinn ha faviour.
Na me garfe bout evelout
gouest ivez da deurel frond.
« Frond Treantus ha mez evellus
Ar Varzhoniezh e' hlan »
Met, Siwazh !...

Gouel Mikael 1962

— E.TAL AN TAN —

— Sonenn —

I

Me n'am ~~ous~~ morse redet
Warlerc'h arc'hant nag aour;
Stend va labour 'm eus bevet
Gant va zud 'n o zi paour.
Hag hon zri 'tal an tan,
Er goañv goude Koan,
Gant marvailhoi ha Kan,
Ni ankouaze hon foan...

II

Marvet eo va zud Karet,
Peb eil gant ar gozhni,
Hag un deiz on 'n em garet
Va unan 'barzh va zi..
Ha va un 'tal an tan,
Er goañv goude Koan,
Lec'h Kan n'eus met gouelvan
'N em c'halon leun a dvan

III

Bloavezhiou am eus stourmet
Auzh Klenved ha dispi;
Dre maon a vishoazh douget
D'al labour, d'ar studi.

Met en noz tal an tan,
Er goañv goude Koan.
Eus netra ne ran van:
Moredet en em foan.

IV

Met un deiz, tra burzhudus,
Nijet eus Iwerzhon,
Hekler ho sonion marzhus
A zihun va c'halon.

Ha breman tal an tan
Er goañv goude Koan
Din va unan m'o c'han
Da luskellat va foan

01 - 10 - 1962

AVALOU

Eman Herwez e beg, ar wezenn
A frañv, 'n un dbruni avel-foll,
Rak heñv ra herr-dra-ma-c'hell.
Ma Kouezh, 'vel ur barrad grisilh ramz
'N eur dazlammat gant trouz Grolotennou
An avalou ruz-marellat.
A ruih gant ar bantenn.
An eil dreist egile,
'N ur c'horoll penfollet.
Beteg sol ar c'hleuz.
Lec'h ma stekont... badavet.

22-Here 1962

— Gouel an Hollsent —

Tenval an eabl!... Un aergelc'h a gañv
Kleier Tregrom o tintal glas an anaon...

- O tremen ar Pont Kozh e chomañ a sav.
Dirak un daolenn ankenius vel skendenn an
: Du an dour, hag izel, ha maw. | Dispi.
Rak serret eo du-hont a dreñv an doarenn
Stankell vras Kernastkirek.

- O fount eus pleg Koad Keravel,
War eed da Vilin-gozh Kernoterion.
Eman al Leger o tisken warhe flaen.
Evel ur ruban voutouz du ledan,
Etre an dour brad hir stuzet-berr.
Dindan gward ar pupli uhel hanter-noug.
Hag o charreat, goustad, goustad.
Strolladon deliñv rous ha melen.

E tu traon d'ar Pont emañ ar biez
Ken sioul ha ken difiñv.
Dastumet warnañ ar bagouigoñv deliñv
Evel ur morad enev.

O c'hortoz an Noz da dremen ar sklerz
Gant hirvoudou Klemmus.

Evel Boud an avel bremañ :

E Noz gouel an Hollsent

1 - 11 - 62

— Hirnezh —

Eil stumm

Emmaon o radenñ ..

Koantañ micher ! a larfec'h.

Gwir eo. Met tomm eo.

Disheizhomp na mmed.

War va brec'h falz ha forc'hell,
Em dorn ur radeneñ

Mistr ha skañv 'vel un dantelezhenn;

War vord ar park ec'h azezañ.

E brizhheul ar gwez Kistin.

— Frond treantus ha mezevellus

Ar raden o wenviñ,

M'eur hilligañ va fronellou,

zo aet betek wa empenn.
Ha setu me Krog da rambreal.
Va spered & Kantreal
Dre wenodennou an Envor...
Ha tremen dirazon.
'Vel war ur skramm trellus,
Va yavuantig aet e-biou.
Hag e sonjan en Amzer dremenet
Ha na zeuio ken en-dro.
'(Eman Disthar. Amzer va buhez >>

.....
- A ! Radenenn gell-aoz !
Arouez an douar Krin ha paour...
Peber-h Tonkadur hon hini ;
Difrouezh ! Dibouez ! Dister !
Ha me garfe da vihanan bout
Gouest tizez da deurel frond ! eveldout
'(Frond treantus ha mezevellus
Ar Varghoniezh e-hlan ! >>

10 - 11 - 62

— VA ZI BIHAN —

Hanter Kant vloaz. zo

Eman en e saw:

Va zi bihan Karet.

« Va zad en doa tennet ar vein.

A doulladon, a gregadon

Eus e zouarou

(Da ziveinan e barkou)

Ar mein pastur arvelen

Hag ar mein ^{Generezh} grouan glas.

Ha pa voe bet trawalc'h

Vo klasket artizaned.

Sony 'm eus.

Bihanig oan c'hoazh

Met sony 'm eus 77.

- Daou brenestr hag un nor

O sellat er C'hreisteiz.

- Un doenn c'hlas gant daou lagad gwer
Etre an daou siminal:

Un oaled vras hag unan vihan

O tufañ hoamoul g'iz pe mojed glas

War za an oabl.

- Eman harp ouzh an ti Kozh.
(Eno eman domani Kubelē (Cybele)
Va c'hazeg Kozh liv d'ar bleun- pechez)
- Div vogerenn : 30 etrezomp.
Etre va c'hampig hag he hini.
Ha hi am dihum bep leure
Gant tavlioni par war ar pavez.
- Naon he devez?
Pe hast d'am gwelout?
Pe an eil tra hag egile?
Marteze !

22 - 11 - 62.

— HUNVRE —

Pa oan o tic hoanagin.

Pa oan o fallgalonin

P'am boe Kollet pal va buhez.

Va abeg nemet Ken da veran

Pa sonje din oa echu

Va labour er Bed-man.

Peogwir edo gourvezet en o bez
Va holl garantezion.

P'az aen, pleget va fenn.

Va sell war va bobin.

Brumennet va davulagad

Ha du va menozion.

Dilezet gant an holl.

Dilezet gant Done...

P'az aen war zu va bez

Dinerzh ha diseblant

Difa hanter voredet:

Am eus Klevet ur galv.

(Em hunvre a glanvourez)

« Selaou... ha gortoz!... »

A lavare ar Vouezh.

Ur Vonezh a gavas kerkent
Em c'halon un dason. 77
Ha pa drois va fenn
Riv welis dirazon?

— Ur Vaouez Kaer... Kozh-Kozh.
Dezhi un neuz meurdegus
Gant un dremm bepred yaouank
Gwisket en voulouz perlezennek.
Wa he fenn ur c'hoef gwenn
A dalc'he lec'h ur aourgelc'h
En he dorn un Delenn.

— Riv Roc'h?... Petra 'fell deoc'h?
A Paris 'n eur grenañ.

— Me eo Breizh... emezi
Hag evidont 'm eus ur c'hefridi

— Mamm gozh, emezon, ho Karant a ran
En gouzout a ret! Met sellit va gwander
Me n'hellan siwazh petra.

— Va fobl, va fobl emezi!
Va faour-kaezh fobl Breizhad!..
Taget gant ar boan-bevañ.
Rediet da zivroañ.
Benzot er mor galleg

Ar yezh o vont da goll
 Hag ar garantez - tro...
 Kaset am eus haroded
 Ha sonet ar c'horn - boud
 Hogos tra antalvoud!
 Ar Bobl a chom bouzar...
 - A ! Manam gozh me ho kar!
 Met evit ho sikour
 Tiwazh n'hellan netra.
 - Eo : Dal an Deleun mañ
 Deus ganin da ganañ.
 - Me ne ouzon netra.
 Met rimadellou diboc'h
 Luskellereziou untou.
 A bred ouzha va c'hlevout
 Ho pobl a vāñfe Koustket.
 - Tze 'mañ 'n dalc'h !... emezi.
 Pet eo Koustket 'rak dihun...
 Dastum Breizhiz da goustket..
 Met gra dezhañ humreal
 En ur vuhet nevez
 Ebarzh 'n o Bro - gozh.
 En ur Vreizh dishual

Hejet ganti ar yev.
Adkavot ganti he Gened
Hag he finvidigezh.
Dre nerzh ha youl stard
He gwellañ bugale.
-Ra vezo Ken Kaer o humvre.
Ken devo e hoant d. he sevenin
Pa zenio warno ar beure
Hag ar mare da sevel.
Pa dihurint adarre.
Yac'h, distkuzh ha Kadarn.
Prest da gregin 'n o labour
Warc'hoazh.

25 - du - 1962

— NEVEZADUR — Renouveau.

Edo ar c'hef o tizerian :
Taoladou berr, ha skort, ha treut.
Me vleunie Ken.
Ur skourr sec'h, ur wech an amzer,
A gouezhe eus ar wezenn gozh.
H. he doa Ken, sur, pell da vevañ...
Tri skourrig glas a chomime c'hoazh :
Ken paour, Ken disapr ha Ken gwan.
- Ha herzel raint ouzh ar goañv ?
- A boan ! Nemet ur chañs ...
Ar chañs ~~an~~ ~~fredeus~~ c'hoarzhet
Burzhud : zo c'hoarvezet !
Er gwrizior Hozh oa c'hoazh buhez.
Goude ur goañv glabrus
Abred 'ten an Nevez-amzer.
Ar wezenn a c'hlas adarre
Taolier nevez vount a bep tu.
War an tri skourr : zo bremañ bleun.
Bleun tener etre gwenn ha roz.
Bleun seder o c'hoarzhin d'an Herv
Bleun stank ha yac'h :

Promesa frouezh.
Frouezh ha buhez...
Ur voualc'h kozh war ur bod sec'h
A gam kanenn an Nevez-Haer....

9-1-1963.

GOAÑV

An euned, a vagadou.

A darnij izel-izel.

Marnadriet int. Ha riv o deus:

skorn hag erc'h teir sizhun zo.

An euned paour zo skañv o c'hof.

Diskenn ra ur bagad er porzh

En-dro d'ar markou avalou.

Klask' reont tennañ splusennou.

Siwazh! Ar markou zo kleret.

«Krommet o c'hein.

O fluñv fluñhet.

O diveshell o ruzañ 'n douar.

O lagadou ken trist

O sellat a bep tu:

Metra!... »

- Ferron! Lavek int

Dont dezho songeus ar bern flouz,

Kerc'hennou du, edennou melen,

Henkouazhet aze gant ar yer.

Diblusket int bet prim ha prim.

Un tammig nerzh a'n em dil enno.

Sederat a ra o sellou.

Drantik int Kroger da wikal.

Frrron!... Dinijet int

En ul lec'h all da glask o chao

.....
Gouañv : Koraiz an Eved!...

GOUEL AN HOLLSENT

- Teñval an Oabl...

War-nes gouelan daerou yen.
Kleier Tregrom o tintal glas an Annon
Lamm-dour ar Kluz o hirvoudin
'Vel Klemmwan an avel bremañ
E bannvel-naz Gouel an Hollsent.

« O tremen ar Pont. Kozh e choman a.
- Du an dour, hag izel, ha marv. ^{sav}
Rak serret eo du-hont a drein an dour
Stankell vras Kernaskirek.

- O tomb eus fleg Road Keravel
War ceun da Velin gozh Kernoteriou
Eman (ruban vourduz du ledan)
Al Leger o tiskenn war he flaen
Etre an daou brad hir touzet. Ben
Dindan gward ar pupli uhel hanter-nozh
En eur charreat goustad, goustad
Strolladou deliou rouz ha melen. »

« E tu traon d'ar Pont eman ar biez

Hen sioul ha Ken difinn
Dastumet warnañ ar bagouigoñ delious
Evel er morad Eneou:
Treizhidi vit ar Peurbad.
O C'hortoz an hoz da dremen ar skler

— H'orais an Eved —

11 Hantren reomp a vagaden,
'N eur darnigal izel-izel:
Laosk ha dinerzh hon diverskell.
Riv hon eus ha skañv hor c'hofoi!
Yi eved padur hep grignolore.
- Goañv start, base Tizhunvezhion.
Skornet an douar hag an dour.
Kleran ra hor treid war ar shourr
Ye vern war be tu trein hor sell
Netra hep lec'h!... Ret vo mervel.
... En eur droidellat a-us,
E Korn ar porzh hor beus merzet
Ur gozh voundenn: Enni 'zo splus.
Siwazh!... Tr markou 'zo Kleret.
- Rrrr... Eomp tresk ar bern-plouz.
O joa!... Herc'h du, Edennen Rouz.
Ankouazhet aze gant ar yer?
Pe skuilhet vidomp a ratozh?
Bugel?.. Den Kozh?.. Hervez tener?
- Kalon wrokus; warnoc'h Bennozh!
Diblusket eo ar greun gant mall

'N eur biglammat, en eur wikal....
- Ur skend? Ar c'harb du!... Evezhian!
Erron... D'ul lec'h all da glask linc'h.
A D.

5-2-63.

SANTEZ MARI

Santez Mari Mamm Doue.
Miret din ur galon bugel,
Glan ha boull evel ur stirell,
Ur galon eum ha reizh.
Ha dañvao morse an dristidigezh.
Ur galon emrous,
Tener ha trugarezus,
Ur galon feal ha brokus.
N'ankouazho ket ar vad,
Ha na zalc'ho ket a zrouk-rans.
C'raet din ur galon izel hag habask.
Karantezus hep bezan e gortoz a rehorn.
Laouen da lezel in ur galon garet
al lec'h kentañ gant ho Mab.
Ur galon uhel ha didrec'hus.
N'hellou dianaoudegezh ebet he serrin.
N'hellou diseblanted ebet he divian.
Ur galon treat gant klod ar C'hrist.
C'loazet gant e garantez.
Ha na bareo he gouli
Nemet en Kevn.

—: SAINTE MARIE —:

Sainte Marie, Mère de Dieu
Gardez-moi un cœur d'enfant
Pur et transparent comme une source.
Obtenez-moi un cœur simple.
Qui ne savoure pas les tristesses.
Un cœur magnifique à se donner.
Tendre à la compassion.
Un cœur fidèle et généreux
Qui n'oublie aucun bien.
Et ne tienne compte d'aucun mal.
Faites-moi un cœur doux et humble
Aimant sans demander de retour.
Joyeux de s'effacer dans un autre cœur
Devant votre Divin Fils.
Un cœur grand et indomptable.
Qu'aucune ingratitude ne ferme.
Qu'aucune indifférence ne lasse.
Un cœur tourmenté de la gloire de J. Chr.
Blessé de son Amour.
Et dont la plaie ne guérisse qu'au Ciel

LELLIG

Me var perag eo Lellig
Toullet ken tost d'an dour:
Re verzet gant he Mammig
Enep ur Bed treitour!

Arabat deoc'h va Lellig.
C'hoarier tost d'an dour.
Rak ar rinier, bihanig.
A zo don ha treitour.

Arabat eo deoc'h Lellig.
Tomman re beg ho flour.
Rak an tan va bugelig.
A zo meurbet treitour.

Arabat eo deoc'h Lellig
Pignat uhel er skour.
Baron ar gwez va evnig
a zo brest ha treitour!

Pa 'z ae gant he flouzenning

Da sunan ar sistr flour
Arabat re !... va Lellig.
Ar sistr deus zo treitour.

Arabat eo deoc'h Lellig
Kredin ar melezour !...
Ar melezour, va c'hoantig.
'Zo gaoñiad ha treitour.

Arabat vo deoc'h Lellig
Selavon re komzon flour !
Rak ar barteel, va flac'hig,
'Zo hedro ha treitour.

Re disfi eo deus Lellig
Kemec'h ur Bed treitour
Chomet eo hec'h unanig
Hep fried na karour.

Un deiz a varvo Lellig
Hep hez na takenn dour
Het er Bed all ar paourig
A gavo ur c'harour...

A D

· KRIZDER ·

An torgos dero divarret :

« Setu me amañ bremañ
Hañval ouzh ur peulvan.
Ur peulvan mac'hagnet.
Ur peulvan gouliet.
Pebezh dismegañs!
Birbin ra va gwad em gwrizioù
Gant an drouk-rañs. »

D'an divarret :

« Troc'het ac'h eus din va barrou.
Graet ac'h eus din gouliou
Va divisket e noazh...
E noazh er goañv yen!
Rak diframmet ac'h eus, zoken.
Va gouhin iliaer glas.
O den hep elevez!
Hep tuez ouzh va glaz!
Ma na varvân gant ar riv
E riell miz c'hwervet.
He bako, sur mat,

Un taol gwad,
gant va fenn moal ha diskabell.
E bannou treditor Heol Mewzh >>....

An divarrer:

A! Komz a rez eus mervel?
Gwell d. se. Gwell a se!
Ma varvezhe vi diskaret.
Ha troc'het. Ha faout-et.
Ha drailh-et. Ha deuet.

He rago gant tan ha moged
Rak me zo... un diavul!....>>.

11-3-53

— An torgas d'an divarrer:

« Pebezh krizder !
 Va buhez 'ta eo a fell dit ?
 Gortoj, va buhez n'eo na din na dit
 Ha me a vevn bevañ.
 Mar bez bolantez an Hini
 A zo da vesta ha va hini.
 Met da bardoniñ a rankañ
 Rak me ivez 'zo kablus, anzar 'rañ.
 Hounnar, Kasoni, Droukrañs ha dispi
 Klemmou ha C'hwervoni . . .

— In Largas, izel 'vel ur bedenn
— Pardouit din va C'hrouer
Anzar 'rañ va breshder.
Pardouit en envor eus an Hini.
Ho Mab nemetañ.
En deus graet enor d'ar C'hoad war
R'eo bet ^{meur} warnañ
E zivrec'h en Kroaz
Evit Daspren ar Bed pec'her
— Me 'bromet deoc'h gouzañ
garvder ar goañv

T.S.V.P.

Tommder an Hân.
Ar boan, ar baourentez.
Ar dispriz, an dismegañs.
Ken ma feurvero di ho madelez
Va gwiskañ c'hoazh a-nevez
Gant deilh glas-gwer an Esperañs!
Amen.

Echuet an 11-5-63

Angela D.

— BARZHONEG MEUR —

— Sevel ur sumfonien.

Hizellañ un delwenn.

Tresañ, livañ un daolenn.

Sevel kestell ha tourioù;

Pe santualion - meur.

Kempenn liorzhoù kaer.

'Zo ober Barzhoniezh

— Raim furm ha liv d'ar sonjoù.
Da sonjoù du an Dispi.

Da sonjoù glas-mouq ar Binifenn.

Da sonjoù griz an Anken.

Da sonjoù melen ar C'hwerwoni.

Da sonjoù glas-gwer ar Spi.

Da sonjoù ruz-ruz ar Garantez.

Da sonjoù ruz-fan an Aberzh.

Da sonjoù glas-^{boull}ker an Hunvre.

Da sonjoù gwenn al Levenez;

'Zo ober Barzhoniezh.

— Pep meizour a 'zo Barzh!...

Ur sunfonienn-veur eo an Hollved.
Warmi sin ha siell an Arzour.
- Ar vuhez ! . . .

Ar Vuhez : Barzhoneg-Meur !
E pep Bond ez eus Arz.
Rak ar Vuhez a zo Arz.
E pep Bond Barzhoniezh.
Ar vuhez a zo Barzhoniezh.
- Rep Bond a zo Arzour.
Rep Bond a zo Barzh. —

Ur Barzhoneg-Meur eo an Hollved.

A Duval

22 - 2 - 63

◇ STULTENNOU ◇

- Da vare an Nedeleg
E oa du o blev.
O blev hir gwagennek:
An div wezenn veze.

Da reurlarez druz
Oant klair gant ar ruzell.
Hogazik deus ruz
O blevad Kazugel.

Da Bash oa yac'h an div goante
Ha gant an Ebrel yaduant
O doa sodet o fenn;
Ken voe deus dezho c'hoant
Da gaout blev melen !...

Sevenet o sorc'henn :

Bremañ an div c'hoar
'Deus blev liv d'al loar.

Ha nec'het an Ebrel
Gant an div dimezell
Mistr ha koant b' div
Gant blev 'mement liv...

An div veleganez.

Evel div Rouanez,
drom war ar run.

Ha Mae pa zihun
Eo trelled e spered.
Dirak ur seurt Kened,
E galon o tridal
Keh ez a meyv-dall,....
Ha d'an div goantennig
Mae a gas e floc'hig
Gant profon meurlbed Kaer:
Satin-seiz arc hantek
Voulouz Herminget
Gouelion skam-glas-gwer.
Strobinellat ar Prinsezed!
Kinklet evel Rouanezed,
Re Boudiged ar ~~Choad~~ glas:
Prest eo Mae d'ober e choaz....
Rak an div dimezell.
Hedro vel an avel.
Prinsezed o blev asur,
* ziles hep Kenz o c'haredig
'Vit an dotron Mae pumidik.
... Ebel oa re baour!

5 mae 196

◇ STULTENNOU ◇ Hennek

E-doug an hanv pet ha pet stultenn
O devo e chadzh an div goantenn ?

Pa zistano sev ar bezv

Bemdez e Kemmo liv o blev.

Aour gwer, aour melen, aour gell...

Ha pa strevo gant an avel,

O gouelion d' ar mizion du,

O blevad vo adarre du.

Tremenet amzer o e choantik.

Ha tremenet o yaouantik.

Ur mintin e tihunint o div,

O div o krenañ gant ar riv.

Ha rent ha founner o blev.

Gwennet gant un nozvezh rev...

A D

D'ur C-henroad : R.L.

Petra 'ta rae al laboused,
En hozvezhioù hir ar goañv ?
- sevel tonioù rit an Evned
Da ganañ dimp d'an Nevez-Hañv.

Tra souezhus ! Da Laouenan
O deus desket ivez skrivañ...
Krog eo d'ober barzhonegoù
Ken koant ha Laouenanigoù !⁽¹⁾

- Kan 'ta Laouenan Bro-Dreger.
Evel da vreur an Alc-houbder,
Da gan a sav deus hag eston.

War deleun da Laouenanez.
War vuzellou da Rouanez.
Ez-lavuen a skiltio da son...

Ur genroddez.

A.D. 8-4-63.

(1) Ganto frond yac'h ar bisigou

~ KOUTOUL ~

- Iskis a tibouk ar c'houmoul
Eus an tu all d'an dosenn:
Heñvel ouzh floupadou gloan!

Moarvat oar o touzan deñved
Du-hont e Porzh-Pluned.
Pa eo deut an arner.

Hag an avel-dro en deus savet
Kuchennadri en oabl!

- H'eo ket gweñn-gweñn o gloan...
Met ar glar en gwalc'ho tuchant.

10-4-63.

—: AH EUR MARZHU —:

Labour an devezh 'zo Klozet.
Setu deut an Eur gortozet.
Goude trevell ken danvezel,
Pegen kaer: un eur speredel!

Va-unan, amañ er sioulded.
En-dro din netra ne glevet;
Netra met trouz ar morneder,
'Kontañ takadennoù amzer.

Eur ar bedenn, Eur ar studi,
Eur an hunvre, ar faltazi.
Eur doueel, leun a dudi!.

A! Pegen marzhus an eur-mañ!
Un dra vank c'hoazh d'he barstunian
En oaled, ur skrik o Kanañ...

A. D.

28 - Meurzh 1963.

— EUR TIT ARZHUS —

Eil Stumm.

Labour an deiz bremañ peurglez.
Deut an Eur edon o c'hortoz.
Goude trevell ken danvezel
Regen dous: un Eur Speredel!

Er sioulder on breuzet amañ.
En dro din nep trouz ne glevañ.
Netra met trouz ar momeader
Montañ takadennou amzer.

Eur ar bedenn, eur ar studi.
Eur an hunvre, ar faltazi.
Eur doueel. Leun a dudi.

Nag a levenez en eur-mañ!
Ur dra fell ken d'he barileunian.
- En oaled ur skrilh o Kanañ!...

A. D. 2. h. 63.

— KANV —

— Ro peoc'h ! faouterig koad.
Hor c'halon eo a rannez.
Welez ket 'ta hon enkrez ?
Marteze out un diwoud !...
Ha n'ouzout ket an darvoud ?
A ! hi zo holl e Kanv.
~~Ro peoc'h~~ Glevet ket 'ta hon hirvoud ?
Ro peoc'h, hon c'halon a zo klav.
— Glevet ket 'ta ar puintig ?
Pegen trist e gantikon !...
Gavet ket ar boec'hruzig
Eo klemmusoc'h e glemmou ?
An eostig, en, a zo tavek mik...
Raez 'ta da lorgnañ, faouterig
Ur bedenn eo a zere.
Het ret vo lavarout dit, 'm eus aon
: Gwellañ mab voe er c'hontre
Da aet dec'h da Annon....

24 - 4 - 63.

E memor eus va amezeg yaouank
François D.

Done d. e bardono.

A Duval

— Pedenn —

O gwerc'hez leun a drugarez
Desket am eus e gwirionez
Ar pezh na ouien ket c'hoazh
Gwelet am eus ur vamm
O tougen he c'hoazh
He gwelet 'm eus dindan he samm
He gwelet am eus o ouelañ
War gorf he mab lazhet
He gwelet am eus deoulinet
O fokat dezhañ.
He gwelet. A! Penaos pad?
O walc'hin e gorf leunwad!
O lienañ e c'houliou
E giz m'he deus ken lies e baket
Piedo 'n e vailhuron
He gwelet 'm eus hag he sikouret
Da gempenn dezhañ e chapel
Vel ma Kempenne gwechall e gavel
— Ha Kement-se hep malloz
Na kas, na drouk-rañs, na c'hwervoni
Evit nep zo bet penn-kavz

D'an darvoud, D'vezhted emezi
H'n holl a c'hell felleh...
— O gwerc'hez. Mamm Santel
sonjet am eus en ho glac'har
Da zeiz Drama-meur Henez. Kalvar
O! n'en tamallit ket holl d'ar pec'hed
Ha lavarit ivez evel ar Vamm-mañ.
D'vezhted.

Pep gwir miret strizh rit holl
skridoù ar c'haer-mañ.

Angela Duval

